

Kestävän kasvun Satakunta 2 ja Satakunnan Omalääkäri 2.0 -Hankkeiden loppuraportti

Perhe- ja sosiaalipalveluiden lautakunta

Vain muutama sana hankkeesta

- EU rahoitteinen hanke
- 1.1.2023 – 31.12.2025
- Koronaviruspandemian jälkien korjaaminen kestävällä tavalla
- Rahoitusta Sata-alueella yhteensä noin 13 milj. €
- Koostuu eri hankkeista (Tänään puhutaan RRP2:sta ja RRP4:sta)
- Nämä hankkeet koostuva toiminnallisista osista (Investoinnit)
 - Investointi 1: Hoidon, palvelun ja kuntoutuksen saatavuuden ja saavutettavuuden paraneminen
 - Investointi 2: Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ja ennalta ehkäisyyn kehittäminen
 - Investointi 3: Tiedolla johtamisen ja vaikuttavuusperusteisuuden kehittäminen
 - Investointi 4: Asiakkaan, Ammattilaisten ja johdon digitaalisten palveluiden lisääminen.
- Esityksen pääpaino osassa 1

Hankkeissa tuotettu

- Toimintamalleja yhteensä 57
 - Toimintamallit ovat kaikkien katseltavissa [Innokylä](#)
- Pilotteja, joissa toimintamalleja testattu 26
- Tietojärjestelmien (tai niiden osien) käyttöönottoja noin 20
- Kuvattuja palveluketjuja 10 ja sosiaalihuollon palvelukuvauksia 10
- Kehitettyjä verkkosivuja 2
 - [Hyvinvointimajakka](#)
 - [Digitaalinen perhekeskus](#)
- Erilaisia tiedolla johtamisen näkymiä 6

Terveydenhuollon toimintamallit investoinnista 1

- Hammashoidon digitaalisen mallintamisen ja proteettisen työn toimintamalli
 - Nopeuttaa myös lasten ja nuorten oikomishoidon prosessia.
- Hammashoitovaunu suun terveydenhuollossa
 - Liinkittyy Kouluilla liikkuvaan Salkkuvastaanotton jälkeisiin hoitoihin
- Liikkuva näytteenotto
- Satakunnan omalääkäri 2.0
- Päivystyksellisten tilanteiden tunnistaminen ja hallinta ikääntyneiden palveluissa
 - Koulutuksen kohderyhmänä sosiaalihuollon/ikäntyneiden palveluiden ammattilaiset
- Yhtenäinen hoidon tarpeen arviointi

**Satakunnan
hyvinvointialue**

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

**Suomen
kestävän kasvun
ohjelma**

Toimintamallit

Jatkossa esitys keskittyy lasten, nuorten ja perheiden sekä
sosiaalipalveluiden kehittämiseen

Aikuisten psykososiaaliset menetelmät ja Terapiat etulinjaan

Kohderyhmä: Aikuiset mielenterveys- ja päihdepalveluiden asiakkaat

Tausta: Tarve nopeuttaa hoitoon pääsyä ja vahvistaa perustason psykososiaalisia menetelmiä

Tavoitteet: Hoidon porrastaminen, digiratkaisujen hyödyntäminen, ammattilaisten osaamisen vahvistaminen

Toteutus: Terapianavigaattori, porrasteinen hoitoonohjaus, lyhytkestoiset ja digituetut menetelmät, ammattilaisten koulutukset

Eryispiirteet: Yhteiskehittäminen, asiakaslähtöisyys, digitaaliset työkalut, laaja koulutus

Salkkuvastaanotto suun terveydenhuollossa

Kohderyhmä: Koululaiset, (hoivakotien ja palveluasumisen yksiköiden asukkaat)

Tausta: Tarve tuoda hammashoitopalvelut lähemmäs asiakkaita, vähentää matkustustarvetta

Tavoitteet: Parantaa palvelun saatavuutta ja saavutettavuutta, ennaltaehkäistä kariksen kehittymistä

Toteutus: Liikkuva hammashoitoyksikkö, matalan kynnyksen tarkastukset asiakkaan omassa ympäristössä

Eriyispiirteet: Ennaltaehkäisevä työ, varhainen tunnistaminen, tehokkuuden paraneminen tyhjäkäyntiä vähentämällä, informointi jatkohoidosta

Hykke-toimintamalli, mielenterveys- ja päihdepalvelut

Kohderyhmä: Työikäiset mielenterveys- ja päihdekuntoutujat, erityistason palveluista siirtyvät

Tausta: Tarve sujuvoittaa siirtymää erityistasolta perustasolle

Tavoitteet: Vahvistaa perustason palveluita, tukea asiakkaan siirtymää ja jatkopolkua

Toteutus: Ryhmä- ja yksilötapaamiset, toipumisorientaatio viitekehys, palvelujen yhteensovittaminen

Erityispiirteet: Asiakas aktiivisena toimijana, elämänlaadun parantaminen, ei digiratkaisuja

Ikäkeskuksen pysäkki

Kohderyhmä: Kotona asuvat ikääntyneet ja omaishoitajat

Tausta: Tarve tuoda ohjaus- ja neuvontapalvelut lähelle asiakkaita, erityisesti alueille ilman kiinteitä toimipisteitä

Tavoitteet: Edistää palveluohjausta ja oikea-aikaista ohjautumista kevyempiin palveluihin

Toteutus: Liikkuva matalan kynnyksen ohjaus- ja neuvontapalvelu, yhteistyöverkostot

Erityispiirteet: Anonyymi asiointi, etsivä vanhustyö, digituki osana palvelua

Jälkihuollossa olevan nuoren opiskelupolku toisen asteen oppilaitoksessa ja sen tuki ja turvaaminen

Kohderyhmä: Lastensuojelun jälkihuollon nuoret toisen asteen oppilaitoksissa

Tausta: Tarve vahvistaa yhteistyötä lastensuojelun jälkihuollon ja oppilaitosten välillä

Tavoitteet: Vähentää opintojen keskeyttämistä, parantaa nuoren osallisuutta ja hyvinvointia

Toteutus: Vakioitu yhteistyöpalaveri opintojen alussa, selkeät prosessit ja varmistettu tiedonkulku

Eriyispiirteet: Nuoren lupa yhteistyölle, asiakaslähtöisyys, nuorten kokemusten huomiointi

Kotihoidon koordinaatiokeskus

Kohderyhmä: Kotihoidon asiakkaat, erityisesti iäkkäät ja heikossa asemassa olevat

Tausta: Tarve keskittää kotiin vietävien palvelujen koordinaatiota ja optimoida resurssien käyttö

Tavoitteet: Varmistaa oikea-aikainen ja tarpeenmukainen apu, vähentää päällekkäisyyksiä

Toteutus: Keskitetty ohjaus, RAI-järjestelmä, reaaliaikainen tilannekuva, parempi resurssien hallinta

Eriyispiirteet: Nopea reagointi, joustava palvelutarjonta, tiedolla johtaminen

Kotona asuvien ikääntyneiden nopea kotiutuminen

Kohderyhmä: Päivystyksessä asioivat ikääntyneet, kotihoidon asiakkaat

Tausta: Tarve nopeuttaa ja turvallistaa kotiutumista, vähentää päivystysaltistusta

Tavoitteet: Vähentää sairaalaympäristön haittoja, tukea kotona asumista

Toteutus: Yhteistyö päivystyksen ja kotihoidon välillä, kotiutusfraasi potilastietojärjestelmässä

Eriyispiirteet: Ilta-aikainen kotiutus, yksilöllinen tuki, moniammatillinen suunnittelu

Lasten ja nuorten psykososiaalisen tuen ja hoidon porrasteinen malli

Kohderyhmä: Lapset ja nuoret mielenterveys- ja päihdepalveluissa

Tausta: Tarve yhtenäistää palvelujen porrastus ja ohjautumisen käytännöt

Tavoitteet: Oikea-aikainen palveluun ohjautuminen, resurssien tarkoituksenmukainen käyttö

Toteutus: Digitaalinen esijäsennys, hoidon porrastus, palvelujen roolien ja tehtävien määrittely, konsultaatioyhteystiedot, osaamisen vahvistaminen

Erityispiirteet: Yhtenäinen malli koko hyvinvointialueella, laaja ammattilaiskoulutus

Luotsi – lähisuhdeväkivallan tunnistaminen ja puheeksiotto

Kohderyhmä: Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakkaat, erityisesti lähisuhdeväkivallan riskiryhmät

Tausta: Tarve systemaattiseen lähisuhdeväkivallan tunnistamiseen ja puheeksiottoon

Tavoitteet: Vahvistaa ammattilaisten osaamista, nopeuttaa avun saamista, ehkäistä tilanteiden pitkittymistä

Toteutus: Koulutetut luotsit kysyvät väkivallasta aktiivisesti, ohjaavat oikean avun piiriin

Erityispiirteet: Yhtenäinen toimintatapa, osaamisen levittäminen työyksiköihin, toisten ammattilaisten tuki, luottamuksellinen keskustelu

Mielenterveys- ja päihdepalvelujen toiminnallisen etäkuntoutuksen kehittäminen

Kohderyhmä: Mielenterveys- ja päihdekuntoutujat, aikuiset ja nuoret

Tausta: Tarve parantaa kuntoutuksen saavutettavuutta ja mahdollistaa etäpalvelut

Tavoitteet: Oikea-aikainen tuki, asiakaslähtöisyys, digiratkaisujen hyödyntäminen

Toteutus: Monipalvelujärjestelmä, digihoitopolut, tablet-laitteet etäyhteyksiin, ryhmä- ja yksilötapaamiset

Eriyispiirteet: Toipumisorientaatio viitekehys, laitteiden lainaaminen, altistusharjoitusvideot, palautteen keruu

Neuropsykiatrisia piirteitä omaavien palvelut

Kohderyhmä: Lapset, nuoret ja aikuiset, joilla on neuropsykiatrisia haasteita

Tausta: Tarve varhaiseen tukeen ja yhtenäisiin toimintakäytäntöihin

Tavoitteet: Tuen tarpeen varhainen tunnistaminen, palveluohjaus, ryhmämuotoisen tuen lisääminen

Toteutus: Tilannekartoitus, palveluohjaus, ryhmätoiminta, nepsy-asiantuntijatyöryhmä ja -verkosto

Eriyispiirteet: Strategia-vanhempainohjaus, nepsy-chat, mininepsykoulutukset, vertaistuki

Neuropsykiatrisen valmennuksen malli

Kohderyhmä: Neuropsykiatrisia piirteitä omaavat lapset, nuoret ja aikuiset

Tausta: Tarve yhdenmukaistaa ja parantaa neuropsykiatrisen tuen saatavuutta

Tavoitteet: Varhainen ja matalan kynnyksen tuki, yhtenäiset hoitoketjut, osaamisen vahvistaminen

Toteutus: Neuropsykiatristen valmentajien koulutus, yksilölliset tavoitteet, valmennus perhekeskuksissa ja aikuisten palveluissa

Eriyispiirteet: Kokemusasiantuntijuus, elämänlaadun mittarit, valmennuksen pankki, vähentää ostopalvelujen tarvetta

Perheintensiivityön toimintamalli

Kohderyhmä: Lastensuojelun avohuollon asiakasperheet, joissa on monimutkaisia tuen tarpeita, kodin ulkopuolisen sijoituksen uhka

Tausta: Tarve ennaltaehkäistä raskaampien palvelujen tarvetta ja tukea perheitä arjessa

Tavoitteet: Vahvistaa perheen voimavaroja, tukea arjessa selviytymistä, vähentää lastensuojelun asiakkuuksia

Toteutus: Moniammatillinen tiimi, kotikäynnit, perhearviointi, tiivis ja intensiivinen moniammatillinen työskentely perheen kanssa

Erytispiirteet: Asiakaslähtöisyys, intensiivinen tuki, luottamussuhteen rakentaminen, vaikuttavuuden seuranta

Perhekeskusten alaikäisten päihdetyön malli

Kohderyhmä: Alaikäiset, joilla on päihteiden käytön riski tai ongelma

Tausta: Tarve selkeyttää ja yhtenäistää alaikäisten päihdetyötä perhekeskuksissa

Tavoitteet: Varhainen puuttuminen, puheeksiotto, tilanteen arviointi ja oikea-aikainen ohjaus

Toteutus: Työpajat, ohjeet puheeksiottoon, päihdetyökalupakki, moniammatillinen yhteistyö

Erytispiirteet: Kaikkien palveluiden vastuulla, työkalupakki, laaja koulutus ammattilaisille

Päivystyksen psykiatrisen sairaanhoitajan etäkonsultaatio ja etävastaanotto

Kohderyhmä: Mielenterveys- ja päihdeasiakkaat, akuutit tilanteet

Tausta: Tarve tukea ammattilaisia hoidontarpeen arvioinnissa ja vähentää päivystyskäyntejä

Tavoitteet: Nopeuttaa hoitoon pääsyä, ohjata oikeisiin palveluihin, tukea ammattilaisia

Toteutus: Etäkonsultaatio ja etävastaanotto, digitaaliset ratkaisut, koulutukset ammattilaisille

Eriyispiirteet: Joustava ja nopea palvelu, matalan kynnyksen ohjaus, etäpalvelu, ohjaus tilanteen mukaan myös omaan psykososiaalisen tuen yksikköön

Sosiaalisen hyvinvoinnin huomioiminen

- Kohderyhmä:** Kaikki hyvinvointialueen asiakkaat, etenkin nuoret aikuiset ja heidän kanssaan työskentelevät ammattilaiset
- Tausta:** Tarve vahvistaa ammattilaisten osaamista sosiaalisen hyvinvoinnin tukemisessa
- Tavoitteet:** Lisätä ymmärrystä sosiaalisen hyvinvoinnin merkityksestä, ohjata asiakkaita oikeisiin palveluihin (myös järjestöt ja kunnat)
- Toteutus:** Kumppanuuspöytä, ohjeistus, Moodle-kurssi, Toimijat tutuiksi -tapahtuma
- Eriyispiirteet:** Yhteistyö järjestöjen ja kuntien kanssa, digitaalinen koulutus, monipuoliset työkalut

Systemisen työotteen laajentaminen perhekeskuksiin

Kohderyhmä: Perhekeskusten asiakkaat, erityisesti lapsiperheet ja ammattilaiset

Tausta: Tarve siirtää painopistettä yksilö- ja palvelukeskeisyydestä suhdeperustaiseen työskentelyyn

Tavoitteet: Vahvistaa asiakkaan osallisuutta, ehkäistä raskaampien palvelujen tarvetta, yhtenäistää työotetta

Toteutus: Moninäkökulmainen ajattelu, koulutukset, tiimityö, reflektointi ja monialainen yhteistyö

Erityispiirteet: Yhteinen kieli, rakenteet työntekijöille, laaja koulutusmalli

Terapiat Etulinjaan toimintamalli / lapset ja nuoret

Kohderyhmä: Lapset ja nuoret, joilla on mielenterveyden haasteita

Tausta: Tarve lisätä psykososiaalisia menetelmiä ja vahvistaa ammattilaisten osaamista

Tavoitteet: Palvelujen porrastaminen, digiratkaisujen hyödyntäminen, yhdenvertaisuus, varhainen tuki

Toteutus: Koulutukset, digitaaliset työkalut (esim. Nuorten navi), matalan kynnyksen tuki ja hoitomuodot

Eriyispiirteet: Tutkiva yhteistyösuhde, intensiteetiltään eri tasoiset menetelmät, laaja koulutus

Työikäisten mielenterveys- ja päihdepalveluiden liikkuvan tuen (LiiTu)

Kohderyhmä: Työikäiset mielenterveys- ja päihdeasiakkaat

Tausta: Tarve laajentaa palvelua koko hyvinvointialueelle, mahdollistaa matalan kynnyksen tuki

Tavoitteet: Oikea-aikainen ja intensiivinen palvelu, ehkäistä raskaampien palvelujen tarvetta

Toteutus: Hybridimalli (lähi- ja etätapaamiset), palveluohjaus, toipumisorientaatio

Erytispiirteet: Asiakas asettaa omat tavoitteensa, mahdollisuus ehkäistä asumisyksikköön siirtymisiä tai siirtyä asumisyksiköstä kevyempään palveluun

Toimintamalli: Vaikuttava asiakaskohtaaminen ikääntyneiden palveluissa

- **Tausta:** Tarve vahvistaa vuorovaikutus- ja kohtaamisosaaamista, parantaa asiakaskokemusta
- **Tavoitteet:** Oikean palvelun piiriin ohjautuminen, yksilöllinen ja vaikuttava kohtaaminen
- **Toteutus:** Koulutukset, työpajat, yhden luukun periaate, tiedonkulun ja yhteistyön kehittäminen
- **Eriyispiirteet:** Systemaattinen osaamisen vahvistaminen, häiriökysynnän hallinta, asiakaspalautteiden käsittely

Vanhemmuuden varhaisen tuen malli perhekeskuksissa

- **Kohderyhmä:** Perheet, joilla on varhaisen tuen tarve
- **Tausta:** Tarve yhtenäistää ja systematisoida varhaisen tuen palvelut perhekeskuksissa
- **Tavoitteet:** Varhainen tunnistaminen, oikea-aikainen ja porrastettu tuki, ammattilaisten osaamisen vahvistaminen
- **Toteutus:** Menetelmäporrastus, koulutukset, digitaalinen perhekeskus, moniammatillinen yhteistyö
- **Erityispiirteet:** Yhtenäiset tukimuodot, digitaaliset ratkaisut, laaja koulutus

Yhteistyömalli (case manager)

- **Kohderyhmä:** Kotona asuvat ikääntyneet, erityistä tukea tarvitsevat
- **Tausta:** Tarve vahvistaa tiimirakennetta ja palveluiden koordinointia
- **Tavoitteet:** Kokonaisvaltainen tilannekuva, yksilöllinen palvelusuunnittelu, palvelujen saavutettavuuden parantaminen
- **Toteutus:** Monialainen tiimi, nimetty yhteyshenkilö, palvelukokonaisuuden koordinointi
- **Erityispiirteet:** Yhteystietolista, suunnitelmalomake, yhteistyön kehittäminen sote-yhdyspinnoilla

**Satakunnan
hyvinvointialue**

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

**Suomen
kestävän kasvun
ohjelma**

Digitaaliset toimintamallit

Digitaalisen perhekeskuksen kehittäminen

- **Kohderyhmä:** Lasten, nuorten ja perheiden palveluiden asiakkaat
- **Tausta:** Tarve koota palvelut ja yhteistyökumppanit yhteen selkeään digitaaliseen paikkaan
- **Tavoitteet:** Parantaa palvelujen saavutettavuutta ja yhdenvertaista saatavuutta, selkeyttää palvelupolkua
- **Toteutus:** Verkkopalvelualusta, yhteistyö palvelutuotannon ja verkkosivutoimittajan kanssa, markkinointi
- **Erytyspiirteet:** Käyttäjäystävällinen alusta, visuaalinen yhtenäisyys, palautteen keruu ja kehittäminen

Hyvinvointimajakka.sata.fi

- **Kohderyhmä:** Kaikki Satakuntalaiset, pääosin aikuisväestö
- **Tausta:** Satakunta on tunnistettu terveyden ja hyvinvoinnin haasteita. Tarve koota palvelut ja yhteistyökumppanit yhteen selkeään digitaaliseen paikkaan
- **Tavoitteet:** Parantaa palvelujen saavutettavuutta ja yhdenvertaista saatavuutta, tukee omaehtoista terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä sekä selkeyttää palvelupolkua
- **Toteutus:** Verkkopalvelualusta jo olemassa oleville verkkosivuille. Mukana hyvinvointialue ja Satakunnan kunnat, järjestöt ja uskonnolliset yhteisöt
- **Erityispiirteet:** Käyttäjäystävällinen alusta, visuaalinen yhtenäisyys, palvelutarjotin, tapahtumakalenteri, kustannus tehokkuus

Keskeiset tulokset investoinnista 4

Asiakkaalle näkyvät ohjelmistot:

- Tekoälykäännöspalvelu verkkosivuille
- Oikopolut verkkosivuille
- Sata-alusta BCB integraatio
- BCB Omavointikyselyn muutokset
- Digitaalinen asukasraati
- Mobiiliapuri
 - Kardiologia,
 - Gastroenterologia
 - Syöpätaudit
 - Lastentaudit
 - Ortopedia
 - Endokrinologia
 - Silmätaudit
 - Palliatiivinen hoito
 - Ihotaudit
 - Neurologia
- Digitaaliset lomakkeet
- Chat-palveluiden laajennus
- Digitaalisen ajanvarauksen mahdollisuuksien laajentaminen
- Toiminnallinen etäkuntoutus
- Sata-alueen tekoälypohjainen chatbot (Ei käyttöön vielä)

Ammattilaisille näkyvät ohjelmistot:

- Sosiaalihuollon tekoälyassistentti
- HR botti
- Etäkonsultaatio
- Uoma
- BCB Mobiiliapuri integraatio

Johdolle näkyvät ohjelmistot:

- Vaikuttavuuden arvioinnin PowerBi
- Palvelutarpeen ennakkoinnin PoC
- Coc-indeksin
- T3-luku

**Satakunnan
hyvinvointialue**

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

**Suomen
kestävän kasvun
ohjelma**

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Keskeiset tulokset investoinnista 2

- **Elintapaohjaus:**
 - Lapset ja nuoret
 - Työikäiset
 - Ikääntyneet
- **Digitaalinen kehittäminen terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi**
 - Hyvinvointimajakka
 - Elintapaohjauksen vaikuttavuuden arviointi työkalu

**Satakunnan
hyvinvointialue**

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

**Suomen
kestävän kasvun
ohjelma**

Tiedolla johtaminen ja vaikuttavuusperustaisuus

Keskeiset tulokset investoinnista 3

- **Kirjaamisen koulutukset ja kouluttaminen**
- **Rakenteellisen sosiaalityön kansallisen mallin ja suunnitelman jalkauttaminen Satakuntaan**
- **Vaikuttavuusperusteinen ohjaus**
 - Järjestäjätason vaikuttavuuden tiedolla johtamisen työkalu
 - Nopeasti palveluun palanneet asiakkaat perusterveydenhuollossa, erikoissairaanhoidossa ja sosiaalihuollossa.
 - Paljon palveluja tarvitsevat asiakkaat terveydenhuollossa
 - Monipalveluasiakkaat sosiaali- ja terveydenhuollossa
 - Väestön hyvinvointi ja terveys (Kaatumiset, lonkkamurtumat, Elintapaohjaukset)
 - Strategiset järjestämisen kustannukset

Kiitos!